

Formatiranje teksta

- Naslov
- Paragraf
- Prikaz teksta
- Novi red
- Specijalni znaci
- Razdvojna linija
-

Naslovi (headings)

- **Naslovi** se u HTML tekstu razlikuju po funkciji a ne po izgledu. Naslov će verovatno biti adekvatno vizuelno formatiran (veći, bold i sl) ali **mora imati i funkciju naslova**.
- U HTML jeziku postoji 6 nivoa naslova što određuje njihov nivo, odnosno važnost. Označavaju se brojevima 1-6.

Opšti oblik taga za naslov je:

<h_n> Naslov na nivou **n** **</h_n>**

gde **n** predstavlja nivo na kome se naslov nalazi.

Primer koda:

```
<h1>Naslov H1</h1>
```

```
<h2>Naslov H2</h2>
```

```
<h3>Naslov H3</h3>
```

Prikaz na stranici:

Naslov h1

Naslov h2

Naslov h3

Važno je zapamtiti više detalja kada su u pitanju naslovi:

- U naslovima (h tagovima) se postavlja samo tekst naslova. Ne možemo postavljati čitave tekstove, slike i tako dalje. Iako ovo pravilo deluje logično, često se pojavljuju greške.
- Naslovi se **ne** koriste radi pukog povećanja veličine teksta i/ili postavljanja bold formatiranja.
- Potrebno je poštovati pravilnu hijerarhiju naslova. H1 se koristi za glavne naslove. H2 za podnaslove. Ukoliko postoji potreba za daljim grananjem teksta (posle h2), koristimo h3 podnaslove, i tako dalje. Ne bi trebali postavljati h4 podnaslov odmah posle h1, na primer, ili h1 posle h2.

Paragrafi, pasusi (paragraphs)

- Paragrafi su ono što često nazivamo “običnim tekstom”.
- Paragrafe kreiramo tako što tekst okružimo odgovarajućim tagom `<p>`
- Po osnovnim, default vrednostima, svaki paragraf browser prikazuje na novom redu i postavlja određeni razmak posle svakog paragrafa.
- Treba biti oprezan i ne unositi tekst direktno u stranicu bez odgovarajućeg taga (p za paragrafe, h1 za naslove, i tako dalje)

Napomena:

- Za paragrafe koristimo **<p>**
- **NIKAKO NE PISATI <p1> i slično!!**

Primer paragrafa u kodu:

```
<p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do  
eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad  
minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip  
ex ea commodo consequat.</p>
```

```
<p>Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse  
cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat  
cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim  
id est laborum.</p>
```

Primer paragrafa u prikazu:

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod
tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam,
quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo
consequat.

Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu
fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in
culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum

Bold

Bold efekat se, kao i što već možete pretpostaviti, postavlja pomoću taga određenog za to. Ono što je specifično je to što možemo postaviti jednu od dve varijante, tačnije `` ili `` tag, i dobiti *skoro* isti efekat.

`` ``

`` ``

Iznad je napisano *skoro*, jer se razlikuju u jednom bitnom detalju. Da bi to razumeli, moramo napraviti malu digresiju i prvo pojasniti pojam *semantike*. **Semantika** je, uopšteno govoreći, nauka o značenju reči. U kontekstu HTML jezika, koji ovde izučavamo, semantika se odnosi na **funkcionalno označavanje elemenata**. Ako govorimo konkretno o `` ili `` tagovima, prvi će samo postaviti bold varijantu fonta nad označenim karakterima, dok će `` definisati označen deo kao izdvojen, bitan, naglašen. Svi moderni browseri sadržaj i u jednoj u drugoj varijanti prikazuju na isti način (bold font), ali `` ukazuje raznim softverskim alatima, drugim sajtovima i sličnim ne-ljudskim čitačima da je taj deo teksta naglašen.

Primer bold (strong) formatiranja u HTML jeziku:

```
<p>Lorem ipsum <strong>dolor sit  
amet</strong>,consectetur adipisicing  
elit.</p>
```

...i prikaz u browseru:

Lorem ipsum **dolor sit amet**,consectetur adipisicing elit.

Na primeru iznad primećujemo da je postavljen paragraf teksta, a da je njegov deo označen (uokviren) novim strong tagom. U prikazu u browseru, taj deo teksta je prikazan bold varijantom fonta. Da smo, kojim slučajem koristili varijantu, vizuelno bi dobili isti efekat.

Italic

- Kad govorimo o *italic* varijanti pisanja, pojavljuje se slična situacija
- Možemo koristiti ili `<i>` ili `` tagove.

`<i>` `</i>`

`` ``

- Analogno bold, `<i>` će samo postaviti italic varijantu fonta, dok će `` tag postaviti i semantičko značenje.
- *em* je skraćeno od engleske reči *emphasize*, što znači naglasiti.

Primer bold (strong) formatiranja u HTML jeziku:

```
<p>Duis aute irure <em>dolor</em> in  
reprehenderit</p>
```

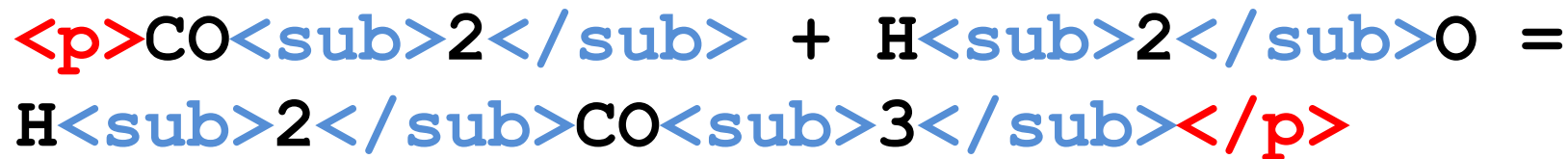
...i prikaz u browseru:

Duis aute irure *dolor* in reprehenderit

sup i sub

- Ponekad se u tekstovima pojavljuje potreba za karakterima koji su iznad, odnosno ispod osnovne linije, pogotovo u mat.formulama i sl.
- Za takve detalje možemo koristiti **<sup>**, odnosno **<sub>** tagove. Sup je skraćeno od *superscript*, dok je sub skraćeno od *subscript*.

$$E = MC^2$$

$$E = MC^2$$

Novi red

- Pored p tagova koji odvajaju paragrafe, **
** tag prelama tekući red. Ovaj tag se koristi samo kada želimo da na određenom mestu "na silu" prelomimo red.
- Ukoliko želimo nov pasus, onda odvajamo novim paragrafom, kako smo već pojasnili.
- **
** tag ne koristimo na kraju svakog prikazanog reda teksta. Ukoliko je tekst duži (širi) od stranice, odnosno okružujućeg elementa, browser sam prelama u sledeći red.

Neki dodatni tagovi za tekst

** **

obrisan tekst, najčešće prikazan kao ~~precrtan~~.

<ins> </ins>

ubačen tekst, najčešće prikazan kao podvučen.

Umesto ovih tagova, tagova za bold/italic i sl iz HTML jezika, možemo koristiti i alternativu iz CSS jezika, što ćemo uskoro naučiti.

Specijalni znaci

Za prikazivanje specijanih znakova, koriste se odgovarajuće HTML naredbe.

One počinju znakom **&**, a završavaju se znakom **;**

Nekoliko primera:

HTML naredba	Izgled na HTML strani
 	(blanko tj non breaking space)
<	<
>	>
»	»
©	©
&	&

Više detalja o ovim znacima možete naći na:

http://www.w3schools.com/html/html_entities.asp

q i blockquote tagovi

Za unos citata možemo koristiti i tagove:

<blockquote> </blockquote>

kao i:

<q> </q>

Prvi se koristi za duže citate. Oba mogu imati atribut **<cite>** koji ukazuje na izvor

<pre> </pre>

Za unos koda (preformatiranog teksta) možemo koristiti i tag:

<pre> </pre>

Ovako unet tekst ne spada pod osnovna pravila formatiranja teksta i prikazuje se u monospaced fontu.

Razdvojna linija

Razdvojna linija je horizontalna linija preko cele stranice kojom se naglašava neka nova celina, uglavnom teksta.

<hr>

Ovo je samozatvarajući tag.

Liste

- Lista može poslužiti da odvojimo određene celine, radi grupisanja više linkova u celinu, radi dodeljivanja prioriteta određenim elementima i tako dalje.
- Mogu imati potpuno drugačiji izgled od uobičajenog, pri čemu korisnik i ne primećuje da je sadržaj strukturiran pomoću liste

Primer liste www.wikipedia.org

Neue Haas Grotesk is the most recent digitisation of Helvetica's precursor.^{[18][19]}

Similar typefaces

[\[edit\]](#)

Generic versions of Helvetica have been made by various vendors, including [Monotype Imaging](#) (CG Triumvirate), [ParaType](#) (Pragmatica), [Bitstream](#) (Swiss 721), [URW++](#) (Nimbus Sans), and [Ray Larabie](#) (Coolvetica).

Monotype's [Arial](#), designed in 1982, while different from Helvetica in some few details, has identical character widths, and is indistinguishable by most non-specialists. The characters C, G, R, Q, 1, a, e, r, and t are useful for quickly distinguishing Arial and Helvetica.^[20] Differences include:

- Helvetica's strokes are typically cut either horizontally or vertically. This is especially visible in the t, r, f, and C. Arial employs slanted stroke cuts.
- Helvetica's G has a well-defined spur; Arial does not.
- The tails of the R glyphs and the a glyphs are different.
- The number 1 of Helvetica has a square angle underneath the upper spur, Arial has a curve.
- The Q glyph in Helvetica has a straight cross mark, while the cross mark in Arial has a slight snake like curve.

"Helv", later known as "MS Sans Serif", is a sans-serif typeface that shares many key characteristics to Helvetica, including the horizontally and vertically aligned stroke terminators and more uniformed stroke widths within a glyph.

Usage

[\[edit\]](#)

Helvetica is among the most widely used sans-serif typefaces. Versions exist for the following alphabets/scripts: Latin, Cyrillic, Hebrew, Greek, Japanese, Korean, Hindi, Urdu, Khmer and Vietnamese. Chinese faces have been developed to complement Helvetica.

Helvetica is a popular choice for commercial wordmarks, including those for Societe Generale, 3M, American Airlines, American Apparel, BMW, ECM, Jackass, Jeep, J. C. Penney, Kawasaki, Lufthansa, McDonald's, Mitsubishi Electric, Motorola, Panasonic, Philippine Airlines, Target, University of Illinois at Chicago, and Verizon Wireless.^[21] Apple Inc. has used Helvetica widely in iOS (previously iPhone OS), and the iPod. The iPhone 4 uses Neue Helvetica.^[22]

Helvetica is widely used by the U.S. government; for example, federal income tax forms are set in Helvetica, and NASA uses the type on the Space Shuttle orbiter.^[1] Helvetica is also used in the United States television rating system.

New York City's Metropolitan Transportation Authority (MTA) uses Helvetica for many of its subway signs, but Helvetica was not adopted as the official font for signage until 1989. The standard font from 1970 until 1989 was [Standard Medium](#), an [Akzidenz Grotesk](#)-like sans-serif, as defined by Unimark's New York City Transit Authority Graphic Standards Manual. The MTA system is still rife with a proliferation of Helvetica-like fonts, including [Arial](#), in addition to some old remaining signs in Medium Standard, and a few anomalous signs in Helvetica Narrow.^[23]

The Chicago Transit Authority uses Helvetica on its signage for the Chicago 'L'. The former state owned operator of the British railway system developed its own Helvetica-based Rail Alphabet font, which was also adopted by the National Health Service and the British Airports Authority. Additionally, it was also adopted by Danish railway company DSB for a time period.^[24] Canada's federal government uses Helvetica as its identifying typeface, with three variants being used in its corporate identity program, and encourages its use in all federal agencies and websites.^[25]

Comparison of Helvetica, Arial, and Bitstream Vera.

Primer liste *www.iths.edu.rs*

INFORMATION
TECHNOLOGY
HIGH SCHOOL

SREDNJA ŠKOLA ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

POWERED BY ComTrade

Naša škola - škola iz snova!
Učenik i roditelj u fokusu.

Elektronski dnevnik

 Za roditelje » Za učenike »

Pratite nas putem:

Upis ▾

O školi ▾

Školski život ▾

Kutak za roditelje ▾

Nastava ▾

Dokumentacija ▾

Galerija slika

Kontakt ▾

**Dozvola Ministarstva prosvete
za rad škole**

Srednja škola za informacione tehnologije verifikovana je od strane Ministarstva prosvete Republike...
[detaljnije »](#)

**ITHS
informer**

Preuzmite
svoj primerak!

**7-minutni test
za roditelje**

Proverite da li je ITHS pravo

Saradnja sa roditeljima

Zakažite sastanak sa menadžmentom

Zašto smo pravi izbor

Upis na fakultete

Pismo roditeljima

Posebne potrebe učenika

Uloga roditelja i staratelja

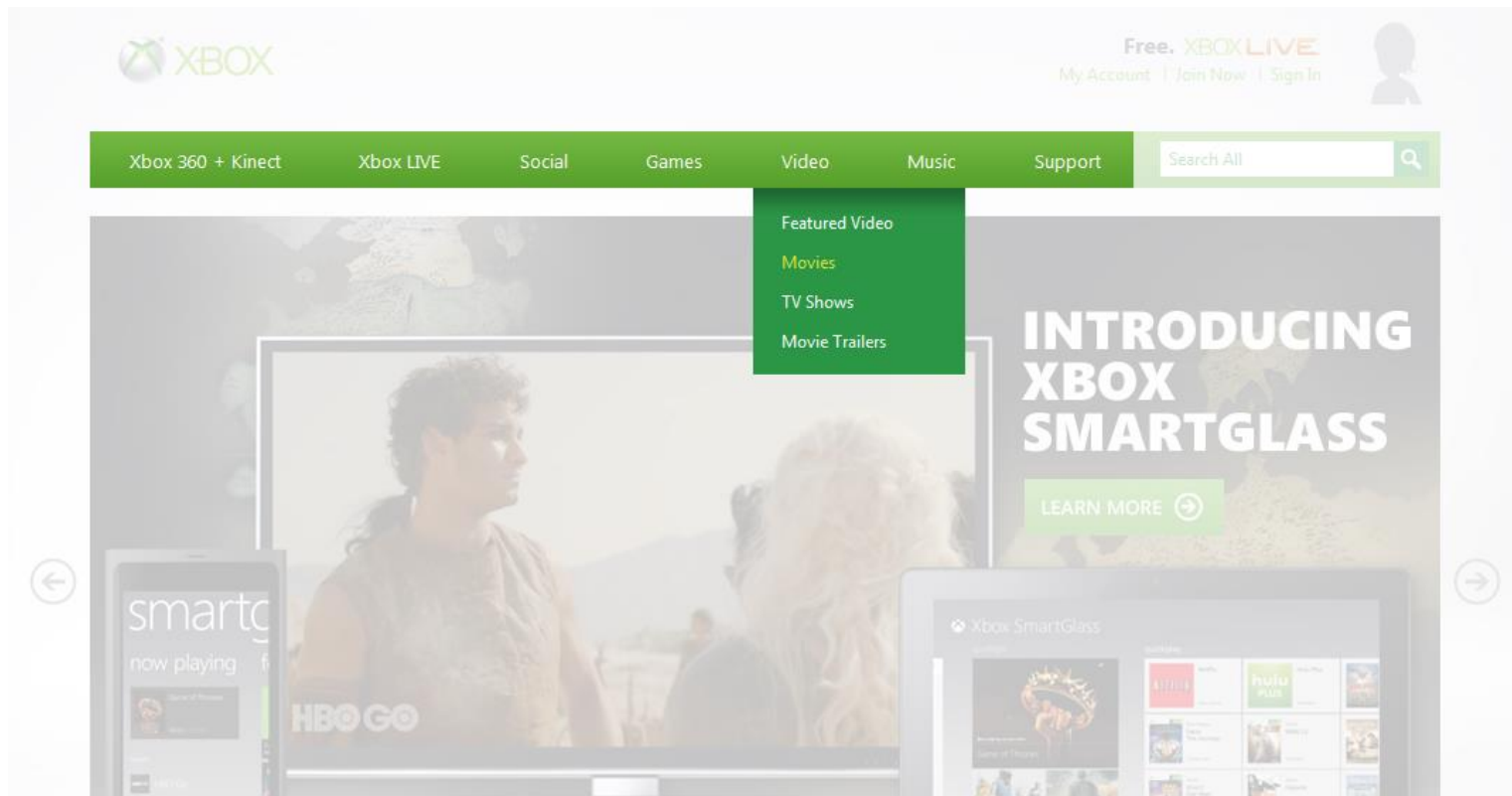

**ŠKOLSKI
VIDEO
KANAL** »

obrodošli u prvu srednju IT školu u Srbiji

Informacione tehnologije su budućnost civilizacije. Danas je gotovo moguće doći do dobrog radnog mesta bez poznavanja rada na računaru. Informatička pismenost postaje osnov obrazovanja, poput čitanja...

Primer liste www.xbox.com

Vrste listi

Postoje **tri osnovna tipa** listi koje možemo koristiti u HTML dokumentu:

- **uređene** (engl. ordered) liste.
Označavaju se kao **ol**
- **neuređene** (engl. unordered) liste.
Označavaju se kao **ul**
- **definiciona** (engl. definition) liste.
Označavaju se kao **dl**

Neuređene liste

Neuređene (nenumerisane) liste su liste kod kojih se ispred stavki liste prikazuju specijalni simboli. Za definisanje liste ove vrste koristi se tag ` ... `, dok se za definisanje stavki koristi tag ` ... `.

```
<ul>
  <li>Beograd</li>
  <li>Niš</li>
  <li>Novi Sad</li>
  <li>Zaječar</li>
  <li>Kragujevac</li>
  <li>Kraljevo</li>
  <li>Sombor</li>
  <li>Leskovac</li>
  <li>Subotica</li>
</ul>
```

- Beograd
- Niš
- Novi Sad
- Zaječar
- Kragujevac
- Kraljevo
- Sombor
- Leskovac
- Subotica

HTML stilizacija listi - pre HTML5

- Simbol koji se prikazuje ispred stavki nenumerisane liste može se definisati pomoću atributa type. U HTML5 treba koristiti CSS.
- Atribut **type** može imati sledeće vrednosti:
 - **circle**, što odgovara krugu
 - **disc**, što odgovara punom krugu
 - **square**, što odgovara kvadratu

```
<ul type="square">  
  <li> jabuke </li>  
  <li> banane </li>  
  <li> maline </li>  
</ul>
```

Uređene liste

Uređene (numerisane) liste su liste kod kojih se ispred stavki liste prikazuju redni brojevi ili slova. Za definisanje liste ove vrste koristi se tag ` ... `, dok se za definisanje stavki koristi tag ` ... `.

<code></code>	1. Beograd
<code>Beograd</code>	2. Niš
<code>Niš</code>	3. Novi Sad
<code>Novi Sad</code>	4. Zaječar
<code>Zaječar</code>	5. Kragujevac
<code>Kragujevac</code>	6. Kraljevo
<code>Kraljevo</code>	7. Sombor
<code>Sombor</code>	8. Leskovac
<code>Leskovac</code>	9. Subotica
<code>Subotica</code>	
<code></code>	

HTML stilizacija listi - pre HTML5

- Redni brojevi ili slova koji se prikazuju ispred stavki numerisane liste mogu se definisati pomoću atributa type. U HTML5 treba koristiti CSS.
- Atribut **type** može imati sledeće vrednosti:
 - **A**, što odgovara velikim slovima
 - **a**, što odgovara malim slovima
 - **I**, što odgovara velikim rimskim brojevima
 - **i**, što odgovara malim rimskim brojevima

```
<ol type="I">  
  <li> jabuke </li>  
  <li> banane </li>  
  <li> maline </li>  
</ol>
```

Ugnježdene liste

```
<ul>
  <li>Beograd
    <ul>
      <li>Barajevo</li>
      <li>Čukarica</li>
      <li>Grocka</li>
      <li>Lazarevac</li>
      <li>Mladenovac</li>
      <li>Novi Beograd</li>
      <li>Obrenovac</li>
      <li>Palilula</li>
      <li>Rakovica</li>
      <li>Savski Venac</li>
      <li>Sopot</li>
      <li>Stari Grad</li>
      <li>Surčin</li>
      <li>Voždovac</li>
      <li>Vračar</li>
      <li>Zemun</li>
      <li>Zvezdara</li>
    </ul>
  </li>
  <li>Niš</li>
  <li>Novi Sad</li>
  <li>Zaječar</li>
  <li>Kragujevac</li>
  <li>Kraljevo</li>
  <li>Sombor</li>
  <li>Leskovac</li>
  <li>Subotica</li>
</ul>
```

- Beograd
 - Barajevo
 - Čukarica
 - Grocka
 - Lazarevac
 - Mladenovac
 - Novi Beograd
 - Obrenovac
 - Palilula
 - Rakovica
 - Savski Venac
 - Sopot
 - Stari Grad
 - Surčin
 - Voždovac
 - Vračar
 - Zemun
 - Zvezdara
- Niš
- Novi Sad
- Zaječar
- Kragujevac
- Kraljevo
- Sombor
- Leskovac
- Subotica

- **Ugnježdavanje lista** opisuje slučaj kada se kao stavka neke liste pojavljuje takođe neka lista.
- Jedna lista može sadržati drugu listu, čak i više njih

Definizione liste

- **Definizione liste** su liste kod kojih se svaka stavka sastoji iz dva dela: **pojma** koji se definiše i njegove **definicije**. Pojam se ravna uz levu marginu, dok se njegova definicija pojavljuje u novom redu, uvučena za određeni broj mesta.
- Za definisanje liste ove vrste koristi se tag **<DL>** **Stavke </DL>**, dok se za definisanje stavki koriste tagovi **<DT>** za pojam i **<DD>** za definiciju pojma.

Definizione liste

```
<dl>
  <dt>Lorem ipsum dolor sit amet?</dt>
  <dd>Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos.</dd>
  <dt>Vivamus malesuada laoreet nibh et porta?</dt>
  <dd>Nullam convallis bibendum massa. Vestibulum purus nulla, tincidunt ac blandit vitae.</dd>
  <dt>Duis nec mi eget erat volutpat?</dt>
  <dd>Maecenas vitae elit lacinia ante cursus gravida nec non nisl. Etiam in justo odio. Praesent blandit lorem eu tellus pharetra varius. Praesent est mauris, ullamcorper a feugiat eget, semper sed augue. Praesent commodo justo sem. Donec luctus arcu in risus scelerisque vestibulum. Vestibulum in dolor magna. </dd>
</dl>
```

Lorem ipsum dolor sit amet?

Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos.

Vivamus malesuada laoreet nibh et porta?

Nullam convallis bibendum massa. Vestibulum purus nulla, tincidunt ac blandit vitae.

Duis nec mi eget erat volutpat?

Maecenas vitae elit lacinia ante cursus gravida nec non nisl. Etiam in justo odio. Praesent blandit lorem eu tellus pharetra varius. Praesent est mauris, ullamcorper a feugiat eget, semper sed augue. Praesent commodo justo sem. Donec luctus arcu in risus scelerisque vestibulum. Vestibulum in dolor magna.